

Kongressuttalande inför riksdagsvalet

Preliminär version efter kongressbeslut 2014-01-11 (före språkliga justeringar)

Det finns ett alternativ för rättvisa – men inte utan ett starkt Vänsterparti

Ett land som byggs med gemensam välfärd och solidaritet är i grunden starkare än ett land där marknadens girighet får råda.

Sverige har vi historiskt en stark kvinno- och arbetarrörelse där vi organiserar oss tillsammans för att förbättra våra liv och villkor. Under 1900-talet har vi lyckats kämpa oss till en generell välfärd, stora jämställdhetsreformer och skapat ett samhälle där klyftorna minskat och allt fler har kunnat få ett bättre liv än föregående generation. Marknadsintressen har inte kunnat härja fritt i samma utsträckning som i andra länder.

Under de senaste trettio åren har styrkeförhållandena förskjutits. Den känsla av trygghet och stabilitet som präglat Sverige har bytts ut mot en otrugg arbetsmarknad med hög arbetslöshet, bostadsbrist, urholkad välfärd, ökade klassklyftor och ett mindre jämställt samhälle. Den negativa utvecklingen har eskalerat under regeringen Reinfeldt.

Vänsterpartiets roll

Vänsterpartiet står för ett alternativ som kan utmana den girighet och den uppgivenhet som präglar stora delar av dagens politik. Tron på att politik kan göra skillnad är en första nödvändig förutsättning för att kunna förändra samhället. Vi tror att det går att lösa vår tids problem – klimatkrisen, ojämlikheten, arbetslösheten och orättvisorna mellan kvinnor och män - om vi beslutar oss för att göra det. Men vi är inte bara ett parti som vill se en bättre värld – vi gör något för att komma dit också. Varje röst på Vänsterpartiet bidrar till en politik för rättvisa, jämställdhet och ansvar för vår miljö i Sveriges kommuner, landsting och riksdag.

Vänsterpartiet har en central roll för att åstadkomma ett byte av politik och regering. Sverige behöver en regering som sätter kampen mot arbetslösheten främst och gör upp med privatiseringspolitiken. Det går bara att göra med ett starkt Vänsterparti. En regering där borgerliga partier ingår kommer inte att kunna skapa ett hållbart alternativ till dagens politik. Varje röst på Vänsterpartiet är en röst för att byta till en rödgrön regering.

Vänsterpartiet är en garant för att det finns ett rättvisalternativ i svensk debatt. Vi har hävdat möjligheten till en annan ekonomisk politik för att få ned arbetslösheten. Vi har drivit frågan om privata vinster i välfärden i en tid när andra har lagt sig platt. Utan oss hade debatten om problemen med riskkapitalbolagens inflytande inte funnits. Risken för ett politiskt landskap utan alternativ till vänster hade varit stor. Varje röst på Vänsterpartiet håller de andra rödgröna partierna på rätt sida blockgränsen.

Av alla dessa skäl är Vänsterpartiet nyckelpartiet för att bryta med Reinfeldts regering och politik i valet 2014. I detta kongressuttalande talar vi om vad valet 2014 handlar om och Vänsterpartiets linje.

Världen och Europa i kris

Världen har de senaste decennierna tvingats beskåda ett gigantiskt experiment i marknadsliberalism. Med utgångspunkt i verklighetsfrämmande teorier har marknaden gjorts

till modell för hela samhället. Resultatet har blivit en ekonomisk härdsmläta. Växande inkomstskillnader är bidragande orsak till det. Det började med bolånekrisen i USA, det land som gick i spetsen för liberaliseringen, som sedan i sin tur dragit med sig stora delar av världen ned i finanskris. Inte minst i Europa har flera länder drabbats av akut kris. Vår slutsats är att det marknadsliberala experimentet misslyckats med att infria förhoppningar om en bättre framtid och utsatt miljoner människor för arbetslöshet och social misär. Sverige, Europa och världen behöver en grundläggande politisk förändring bort ifrån de marknadsliberala dogmerna. Vi behöver en tydlig vänsterpolitik.

Den borgerliga regeringen

Regeringen Reinfeldt har i mycket varit ledande i Europa när det gäller stora skattesänkningar och att överlämna skattefinansierade verksamheter inom vård, skola och omsorg till privata vinstintressen. Det utsätter oss för allvarliga risker för framtiden. Ju mer av sjukvård, skolor och bostäder som dras in i spekulationsekonomin, desto skörare blir samhället. Och ju mer enskilda människor tvingas bära riskerna för sjukdom och arbetslöshet, desto otryggare blir tillvaron för oss alla.

Resultatet av Reinfeldts mest centrala reformer är spektakulära magplask. Teorin om individuella drivkrafter som en väg till full sysselsättning har lett till massarbetslöshet. Tron på girighet som drivkraft har lett till lägre kvalitet och bemanning i välfärdssektorn. Idén att använda konkurrens mellan skolor har lett till segregation, sämre resultat och nedläggning av skolor. Under två regeringsperioder har vi sett hur klyftorna ökar i Sverige, och det som vi är vana att förknippa med ordet ”trygghet” har målmedvetet monterats ner och arbetslösheten ökat.

Men lika uppseendeväckande är egentligen att regeringens tro på marknadslösningar gör den passiv inför samhällets utmaningar. Klyftorna mellan kvinnor och män tillåts växa sig än större. Miljöhoten får verka utan effektiva åtgärder. Skillnaden mellan landsbygdens och storstädernas Sverige växer okontrollerat. Unga ställs inför en tillvaro där otrygga jobb och tillfälligt boende har blivit det normala och där morgondagen ständigt är oviss. Ökad segregation och att människor och grupper ställs emot varandra när orättvisorna växer accepteras som om det vore en naturlig del av samhället.

Det har talats mycket om vinnare i vår tid. Det slående med denna liberala epok är dock att den skapat så många förlorare. Därför är det en ödesfråga för vårt land att byta riktning.

Vänsterpartiet i praktiken

Vårt alternativ är ett samhälle med gemensamma lösningar, rättvisa och framsynt demokratisk styrning. Där jobben är trygga, där kvinnor och män är jämställda och där omtanke och medmänsklighet, inte girighet, är drivkraften i samhällsutvecklingen.

Detta alternativ är ingen utopi. Det var så ett rättvisare Sverige en gång började byggas. Det byggdes med vänsterpolitik och där Vänsterpartiet får politiskt inflytande kommer vi att kämpa för ett tryggare och rättvisare Sverige. Vi har höjt kvaliteten och pressat tillbaka vinstintressena i välfärden i Umeå, Norrköping och Lidköping. Vi ersätter fas 3 med anställningar med kollektivavtalsenlig lön i Göteborgs kommun. Vi har höjt kvinnors löner i Malmö och infört rätt till heltid i Gävle och Malung. Vi har behållit alla skolor, har kvar

energibolaget i gemensam ägo och har räddat brandstationen och Folkets hus i Degerfors. Vi har gett alla elever en egen dator och halverat avgifterna i kulturskolan i Botkyrka. Vi har infört gratis kollektivtrafik i Kiruna, Avesta och Hallstahammar och ställt om arbetarstaden Eskilstuna till en av Sveriges två miljöbästa kommuner. Vi har motat bort svartjobb på skattebetalarnas bekostnad i Kalmar Allt detta har vi genomfört tillsammans med andra rödgröna partier, och ofta i gott samarbete med fackföreningar, kvinnoorganisationer och miljökampanjer.

Vänsterpartiets politik fungerar i praktiken. Den bygger på erfarenhet och praktiskt politiskt arbete ute i den kommunala verkligheten. Det är ingen tillfällighet att Fagersta, den kommun i Sverige som har lägst andel privatiseringar också har den mest välskötta ekonomin. Den har också varit styrd av Vänsterpartiet i mer än ett decennium. Vi vet att vänsterpolitik fungerar och vi förbereder oss på att genomföra den på fler ställen.

Sverige står inför ett antal utmaningar som måste lösas på nationell nivå med lagstiftning och satsningar. I ett Sverige där Vänsterpartiet har regeringsmakt förenar vi målet om arbete åt alla och ett ekologiskt hållbart samhälle genom långsiktiga investeringar i energiomställning, nya klimatsmarta bostäder och miljövänliga transporter. I ett Sverige där Vänsterpartiet har regeringsmakt tas konkreta steg för jämställda villkor i arbetslivet och samhället i övrigt. Trygghet och inflytande på jobbet prioriteras framför företagets krav på flexibilitet och ökande vinster. Arbete, rättvisa och demokrati är grunden för ett samhälle där alla har en plats. Ett samhälle att lita på är avgörande för att motverka att rasistiska krafter vinner terräng. Och vår gemensamma välfärd drivs med medborgarnas bästa för ögonen – inte aktieägares och riskkapitalisters. Det saknas varken folkligt stöd eller praktiska lösningar för den förändring vi eftersträvar. Det som saknas är en regering som är kapabel att genomföra den.

När Vänsterpartiet styr

Vi är ett socialistiskt och feministiskt parti, och det förpliktigar oss att se längre bort än fram till valdagen. Vi ett parti med långsiktiga ambitioner. Men vi är också ett parti som är berett att genomföra förändringar idag och de närmsta åren. Och vi är medvetna om att allting inte går att göra under en mandatperiod. Därför avgränsar vi tydligt våra ambitioner inför valjarna. Vi kommer, till skillnad från regeringen Reinfeldt, inte att gå till val med luddiga formuleringar, och sedan genomföra en politik som människor inte känner igen. När Vänsterpartiet styr kan människor lita på att det vi säger skall göras, också blir genomfört.

Vi tänker driva en politik som pressar ned arbetslösheten och ökar investeringarna. Vi vill göra Sverige till en föregångare på klimatområdet, ett land som minskar utsläppen av växthusgaser genom gröna investeringar i energi, bostäder och transporter. Vi kommer inte att medverka till att dagens privatiseringspolitik fortsätter. Vi kommer aldrig att genomföra reformer som riskerar de offentliga finanserna. Vi ska vända utvecklingen och öka rättvisan mellan kvinnor och män i Sverige. Vi ska höja kvinnors löner. Vi ska omfördela makt och resurser så kvinnor och män på riktigt har samma makt och möjlighet att forma samhället och sina egna liv.

Startpunkten – vår gemensamma välfärd

Världen står inför stora utmaningar de närmaste decennierna. Att skapa en samhällsmodell som klarar av att nå full sysselsättning och social sammanhållning inom de ramar ekologin sätter, kommer att kräva stora förändringar. Sverige har alla förutsättningar att bidra till denna omvandling och har en plikt gentemot vår omvärld att också göra så. Och där behövs Vänsterpartiets progressiva politik för att bidra till att vi byter spår.

Men progressiv politik på alla livets områden bygger på löftet om att alla har en plats i samhället. Det löftet är idag hotat. Valfärden, såsom vi känt den hittills, har börjat vittra sönder. I privatiseringarnas spår ser vi hur resurser omfördelas från kvinnor till män och att det är kvinnor som med obetalt arbete får täcka upp där välfärden brister.

Resursbrist och privatiseringar håller på att förvandla allas rätt till en bra bostad, bra utbildning, vård och omsorg till ett privilegium för dem som har råd. Bakom hörnet hotar en nedbrytning av den gemensamma finansieringen. Vänsterpartiet kommer aldrig att gå med på detta.

Den borgerliga politiken har lett allt fler tvingas till osäkra anställningar som innebär ökad stress och dåliga möjligheter för allt för människor att planera för sin framtid. Den allt större låglönearbetsmarkaden innebär att oseriösa arbetsgivare gynnas och den ekonomiska brottsligheten breder ut sig.

Vänsterpartiet vill satsa på trygga jobb. Vi vill förstärka anställningstryggheten inte avskaffa den. Vi vill att a-kassan och sjukförsäkringen återupprättas så att de fungerar för de som drabbas. Vänsterpartiet vill ha fler jobb inom skola vård och omsorg istället för sänkt skatt för de rika.

Vårt välfärdssystem står och faller med om det levererar kvalitet till alla, och om det finansieras av alla. Vi behöver göra stora satsningar – och vi behöver veta att pengarna hamnar i verksamhet och inte i privata riskkapitalbolags fickor. Vi behöver försäkra oss om att stora pengaintressen aldrig får inflytande i välfärdsstaten – och att Sveriges folkvalda politiker drivs av viljan att skapa ett rättvist samhälle, inte egna ekonomiska intressen. Det är nu en ödesfråga för hur vårt land skall utvecklas.

Det finns de som anser att ord som solidaritet, rättvisa och jämlikhet är nostalgi. För oss, liksom stora delar av Sveriges befolkning, är de orden kärnan i vad framtiden för vårt land skall bygga på.

I valet 2014 har vi en historisk möjlighet att vända utvecklingen och återuppta bygget av ett samhälle att lita på. Startpunkten för en utveckling mot ökad rättvisa och ett sammanhållet land har börjat. Det är dags att göra upp med kommersialiseringen av välfärden och stärka det demokratiska inflytandet. Sverige har alla förutsättningar för att bygga en framtid med gemenskap, rättvisa och solidaritet. Men det kommer inte att förverkligas utan Vänsterpartiet.